

դնոյն պահեմք»։ Տուեցին կը վախճանը 1263ին նոր Բերդի վանքին մէջ։ Մանրամասնութիւնները տեսնել նաև Արևելցի Վարդան պատմիչի գիրքին մէջ (էջ 202—204)։

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՎՐԳ. ՂՐԻՄՅԻ.—Մբ. Ղրիմի Ղարասու քաղաքէն. 1681 Ս. Յակոբի վանքին մէջ *Историческія* մը ընդօրինակած է և գրած է հետեւալ յիշատակարանը. «գրեցաւ Սորհրդատետարս ձեռամբ Ղրիմեցի քաղաքէն Ղարասուայ Յովհաննէս արեղի ի սուրբ քաղաքն յերոսողէմ, առ ոտն Սուրբ Յակոբայ գերահրաշ սուրբ ուխտիս մենաստանիս և սուրբ լուսորուղի գերեզմանի Քի. թվին Ռձ՛կ (=1681) ամին, ամէն»։ Սոյնին անմիջապէս կը կցուի հետեւալը. «... գրեցի և կազմեցի ձեռամբ իմով և հոռւ յիշատակ զսուրբ խորհուրդսնս ծնողացս հոգւոյն մահտեսի *skr* Ալիքսանիս, Յակոբիս, Խայիկիս, Վարպէսիս մահտեսի *skr* Յովհաննէսիս, մօրս մահտեսի Անայեխայիս, Ետղարիս, Սուրբսիս . . . առ ոտս Սուրբ Աստուածածնայ գերեզմանին, ծնողին տեան մերոյ Յաի. Քսի. . . » (Խայ. Յուղ. ի. տետր Ի՛. էջ 2033)։ Դարձեալ 1687ին, Ս. Յակոբի վանքին մէջ կ'ընդօրինակէ Ասենի Ժամագորի մը և կը յիշատակէ նոյն վանքին, և յիշատակարանին մէջ բացի իր վերոգրեալ ազգականներէն կը յիշէ ձեռագրին թուղթը կոկոզ Թօխասցի Յովհաննէս վրդ., մհս. Պեսրու Անդեցիս, որ գիրքին կաշին նուիրած է ևայլն (Անդ. տետր ԻԲ. էջ 2094—97)։

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՎՐԳ. ԵՒ ԻՐ ԵՂԲԱՅՐԸ ՄՇԻԿ.— 1355ին կը միաբանակցէին Ս. Հրեշտակապետի վանքին մէջ, նոյն վանքին հին աւազանին ներսի կողմի ճակատին վրայ ագուցուած է խաչքար մը Յովհաննէս վրդի և իր եղբօրը մասին հետեւալ արձանագրութիւնով. «Կանգնեցաւ խաչս ի բարեխօսութիւն։ Մըչկանն։ Եւ եղբաւր իւրոյ Յովհաննէս վրդ.ին։ Եւ ծնաւղաց իւրոց։ Թվին։ ՊԳ.» (=1355)։

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՔՉ. ԽՍԶԿԵԱՆ, ՁՈՒՂԱՅԵՅԻ.— Ձա. Բուշիւ 1829ին. քահանայագործութիւն ըրած է Սինկաբուր. Ձուղա և Հնդկաստան, 1868ին Ս. Յակոբի վանքին կը նուիրէ 24 կտոր ընտիր պատկերներու պղինձ կաղապարներ Արշաղոյս Արարստեան լրագրի խմբագիր Ձմիւռնիացի Դուկաս Պալթազարեանի ձեռքով. Ս. Յակոբի վանքին տպարանէն հրատա-